

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.164.2015.AR

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 1 w części: „i zespołem wychowania przedszkolnego” uchwały Nr XIII/78/15 Rady Gminy Radziłów z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Kramarzewie.

UZASADNIENIE

9 listopada 2015 r. Rada Gminy Radziłów podjęła uchwałę Nr XIII/78/15, która w dniu 13 listopada 2015 r. wpłynęła do organu nadzoru.

Przeprowadzona analiza wykazała, iż wskazana wyżej uchwała została podjęta z naruszeniem prawa, w związku z czym 4 grudnia 2015 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności jej części.

Rada Gminy Radziłów w § 1 ust. 1 przedmiotowej uchwały wskazała zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Kramarzewie z końcem roku szkolnego 2015/2016 tj. 31 sierpnia 2016 roku, *„obejmującą klasy I-VI wraz z oddziałem przedszkolnym oraz zespołem wychowania przedszkolnego”*.

Zgodnie z art. 59 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn.zm.) szkoła publiczna, z zastrzeżeniem art. 59 ust. 1 a i 2 cyt. ustawy, może być zlikwidowana z końcem roku szkolnego przez organ prowadzący szkołę, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed

terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców uczniów (w przypadku szkoły dla dorosłych - uczniów), właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwej do prowadzenia szkół danego typu.

Jednocześnie szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego może zostać zlikwidowana po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, a szkoła lub placówka publiczna prowadzona przez inną osobę prawną lub fizyczną - za zgodą organu, który udzielił zezwolenia na jej założenie.

Przepis art. 6 ust. 2 ustawy o systemie oświaty stanowi, iż publiczna forma wychowania przedszkolnego zapewnia bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego lub w zakresie wybranej części tej podstawy. Rekrutację dzieci przeprowadza się zgodnie z zasadą powszechnej dostępności.

W świetle art. 14 ust. 1 zdanie drugie ustawy o systemie oświaty, **wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.**

Jak stanowi art. 14a ust. 5 ustawy o systemie oświaty, inne formy wychowania przedszkolnego mogą być organizowane dla dzieci w wieku 3-5 lat, w miejscu możliwie najbliższym miejsca ich zamieszkania. W odniesieniu do gmin ustawodawca wyraźnie podkreślił, iż o zorganizowaniu innej formy wychowania przedszkolnego mają przesądzać przede wszystkim względy demograficzne i geograficzne. Przepis art. 14a ust. 1a ustawy o systemie oświaty stanowi bowiem, iż w przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych *o inne formy wychowania przedszkolnego*. Sieć musi być ustalona tak, aby wszystkie dzieci zamieszkałe na terenie gminy miały możliwość spełnienia obowiązku przygotowania przedszkolnego, a droga z domu do najbliższej placówki nie przekraczała 3 km. Jeśli droga jest dłuższa, gmina musi zapewnić bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka albo zwrócić koszty przejazdu dziecka i opiekuna publicznymi środkami transportu.

Zgodnie z § 5 ust. 6 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.), w szkole podstawowej mogą być tworzone oddziały przedszkolne realizujące program wychowania przedszkolnego.

Przepis § 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. z 2010 r. Nr 161, poz. 1080 ze zm.) stanowi, iż wychowanie przedszkolne może być prowadzone w następujących, innych niż przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, formach:

- 1) punktach przedszkolnych, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący
- 2) zespołach wychowania przedszkolnego, w których zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny w niektóre dni tygodnia, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

Należy zauważyć, iż utworzenie zespołu wychowania przedszkolnego wymaga przez jednostki samorządu terytorialnego podjęcia stosownej uchwały oraz ustalenia ogólnie rozumianej organizacji tego zespołu.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy zauważyć, że zespoły wychowania przedszkolnego stanowią odrębną od szkoły podstawowej jednostkę systemu oświaty, w związku z czym nie powinny być objęte treścią postanowień uchwały o zamiarze likwidacji przedstawionych w niej pozostałych placówek oświatowych. Zamiar likwidacji szkoły podstawowej oraz oddziałów przedszkolnych nie obejmuje automatycznie zamiaru likwidacji zespołu wychowania przedszkolnego.

Powyższe regulacje, w formie przedstawionej przedmiotową uchwałą Rady Gminy Radziłów wykraczają poza zakres kompetencji, jakie ustawodawca powierzył organom stanowiącym w niniejszym zakresie.

Przekroczenie granic upoważnienia ustawowego udzielonego organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego w judykaturze uznaje się za istotne naruszenie prawa, prowadzące do stwierdzenia nieważności aktu w zakwestionowanym zakresie (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 kwietnia 2000 r., SA/Wr 1798/99). Akt normatywny wydany z przekroczeniem granic upoważnienia ustawowego nie spełnia konstytucyjnych przesłanek legalności aktu wykonawczego i jako taki jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP, ponieważ w demokratycznym państwie prawa nie może funkcjonować akt prawny o charakterze podustawowym, sprzeczny z przepisami ustawowymi przez to, że został wydany przez organ z przekroczeniem delegacji ustawowej do jego wydania

(wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 21 marca 2012 r., IV SA/Wr 743/11).

Istotność wskazanych wyżej naruszeń prawa stanowi, iż stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIII/78/15 Rady Gminy Radziłów z dnia 9 listopada 2015 r. we wskazanym wyżej zakresie staje się zasadne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy Gminie Radziłów prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje ich wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Otrzymuje:

Rada Gminy Radziłów

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Aneta Kuberska
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli